



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Ondřejem Kubátem ve věci

žalobce: **JUDr. V. A.**, narozený dne xxx
bytem Xxx, xxx
zastoupený advokátem Mgr. Martinem Švehlíkem, sídlem Štěpánská
640/45, Praha 1

proti
žalovanému: **Bytové družstvo Xxx**, IČO xxx,
sídlím Xxx, xxx
zastoupený advokátem JUDr. Tomášem Homolou,
sídlím U Nikolajky 833/5, 150 00 Praha 5

o nahrazení projevu vůle

t a k t o:

- I. Žaloba, aby byl nahrazen projev vůle žalovaného tak, že žalobce JUDr. V. A., nar. xxx, bytem Xxx, xxx, se přijímá (či je přijat) za člena Bytového družstva Xxx, xxx, IČ xxx, se sídlem xxx, Xxx, XXX. Jmenovanému se ukládá uhradit ve lhůtě 30 dnů od doručení členský vklad dle ust. § 224 odst. 5 věty první obchodního zákoníku, tak jak bude vypočten a určen v písemné výzvě, kterou žalovaný žalobci doručí ve lhůtě 30dní po právní moci rozsudku,

nebo

žalobce JUDr. V. A., nar. xxx, bytem Xxx, xxx, je členem Bytového družstva Xxx, xxx, IČ xxx, se sídlem xxx, Xxx, XXX. Jmenovanému se ukládá uhradit ve lhůtě 30 dnů od doručení členský vklad dle ust. § 224 odst. 5 věty první obchodního zákoníku, tak jak bude vypočten a určen v písemné výzvě, kterou žalovaný žalobci doručí ve lhůtě 30 dní po právní moci rozsudku,

nebo

nahrazuje se projev vůle žalovaného, aby rozhodl o přijetí žalobce JUDr. V. A., nar. xxx, bytem Xxx, xxx takto: JUDr. V. A., nar. xxx, bytem Xxx, xxx, se přijímá za člena (či je členem) Bytového družstva Xxx, xxx, IČ xxx, se sídlem xxx, Xxx, XXX. Jmenovanému se ukládá uhradit ve lhůtě 30 dnů od doručení členský vklad dle ust. § 224 odst. 5 věty první obchodního zákoníku, tak jak bude vypočten a určen v písemné výzvě, kterou žalovaný žalobci doručí ve lhůtě 30 dní po právní moci rozsudku,

se zamítá.

- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému na nákladech řízení částku 16 427,50 Kč k rukám advokáta JUDr. Tomáše Homoly do tří dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobce se žalobou, došlou podepsanému soudu dne 13. 3. 2017, ve znění upřesnění učiněného při jednání dne 15. 11. 2018, domáhá nahrazení projevu vůle ve znění, které je popsáno ve výroku I. tohoto rozsudku, s odůvodněním, že je nájemcem bytu č. xx v domě č. p. xxx na adrese xxx, Xxx (dále též „předmětný dům“). Žalobce se souhlasem tehdejšího vlastníka domu - Městské části Praha 2 vybudoval tuto jednotku v podkroví. Žalobou podává přihlášku za člena žalovaného jako družstva s tím, že se zavazuje k členskému vkladu. Zdůrazňuje, že musí být respektovány zásady, na kterých družstevní právo stojí, včetně zásady rovnosti členů družstva. Žalovaný získal do vlastnictví předmětný dům za předpokladu, že stávající nájemci budou přijati za jeho členy. Pokud by takový příslib nebyl žalovaným Městské části Praha 2 dán, nemohla by tato městská část dům prodat, neboť by porušila zákon.
2. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Namítl, že žalobce se osobně účastnil ustavující schůze žalovaného a svobodně se rozhodl nepodat přihlášku do bytového družstva a nezaplatit základní členský vklad a další členské vklady. Limitujícím datem pro vstup do žalovaného bylo dle stanov datum 20. 10. 2010, kdy došlo k podpisu kupní smlouvy k předmětnému domu. Nárok žalobce je navíc promlčen.
3. Na základě provedeného dokazování a shodných tvrzení účastníků má soud za zjištěné tyto rozhodné skutečnosti: z výpisu z obchodního rejstříku ze dne 14. 11. 2018 stran žalovaného má soud za zjištěné, že žalovaný vznikl a do tohoto rejstříku byl zapsán dne 13. 9. 2010. Z obsahu notářského zápisu ze dne 11. 8. 2010, sp. zn. NZ 126/2010, N

136/2010, má soud za zjištěné, že byl dne 11. 8. 2010 sepsán notářkou JUDr. Kotrlíkovou o rozhodnutí ustavující schůze žalovaného konané dne 10. 8. 2010, jakož i to, že tato členská schůze schválila stanovy žalovaného. Z jejich článku 7, Vznik členství, má soud za zjištěné, že členem družstva se může stát: a) dnem vzniku družstva (t. j. zápisem družstva do obchodního rejstříku) fyzická osoba, která je v den založení družstva oprávněným nájemcem bytu a splní podmínky stanovené zákonem, těmito stanovami a podá přihlášku do družstva, b) fyzická osoba, která je ke dni založení družstva oprávněným nájemcem bytu, která se z objektivních důvodů nemohla zúčastnit ustavující schůze družstva, a přihlašuje se po vzniku družstva, avšak nejpozději ke dni uzavření kupní smlouvy na dům, jestliže splní podmínky pro vznik členství dle čl. 2 bodu 2 stanov a zaváže se převzít veškeré závazky z členství a těchto stanov plynoucí, nebo f) fyzická osoba, která nebyla ke dni založení družstva oprávněným nájemcem bytu nebo nevstoupila do družstva dle bodu a) a b) tohoto článku stanov, na základě přihlášky do družstva a po zaplacení členských vkladů dle stanov, a na základě rozhodnutí členské schůze družstva. Z notářského zápisu ze dne 17. 6. 2014, sp. zn. NZ 162/2014, N 174/2014, sepsaného notářkou JUDr. Kotrlíkovou, má soud za zjištěné, že jeho obsahem je zápis o rozhodnutí členské schůze žalovaného konané dne 17. 6. 2014, při které byly nahrazeny zmíněné stanovy úplným zněním stanov nových, jež je však v citovaných částech stejné, jakož i to, že žalovaný se výslovně nepodřizuje zákonu č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích jako celku. Z doznání žalobce má soud za zjištěné, že přihlášku za člena družstva – žalovaného, podal žalobce až prostřednictvím projednávané žaloby ze dne 7. 3. 2017, došlé soudu dne 13. 3. 2017. Na základě shodných tvrzení účastníků má soud za zjištěné, že kupní smlouva, jejímž předmětem byl předmětný dům, byla uzavřena dne 20. 10. 2010 (mezi žalovaným jako kupujícím a Městskou částí Praha 2 jako prodávajícím, jak má soud za zjištěné z jejího textu) s tím, že účinky vkladu vlastnického práva nastaly dne 26. 11. 2010.

4. Na základě takto zjištěných skutečností bylo ve věci možno rozhodnout. Z ostatních provedených důkazů soud již žádné rozhodné skutečnosti nezjistil (není-li v zájmu přehlednosti odůvodnění rozsudku níže u dílčích zjištění stanoveno výslovně jinak). Doplnění dokazování důkazy, které žalobce označil při jednání, bylo zamítnuto pro nadbytečnost. Ve vztahu k doznání žalobce platí, že na základě tohoto jednostranného úkonu je zcela případné, svědčí-li v neprospěch účastníka, z pohledu břemene tvrzení vyvodit závěr, že dokazovaná skutečnost je považována za zjištěnou a nepotřebuje dalšího důkazu (k tomu srov. např. s. 454-455, v: Bureš, J., Drápal, L., Krčmář, Z., Mazanec, M. Občanský soudní řád. Komentář. I. díl. 6. vydání. C. H. Beck, 2003).
5. Podle ust. § 227 odst. 2 písm. a), b) a d) zákona č. 513/1991 Sb. v posledním platném znění, obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“), po splnění podmínek vyplývajících ze zákona a stanov vzniká členství a) při založení družstva dnem vzniku družstva, b) za trvání družstva přijetím za člena na základě písemné členské přihlášky, nebo d) jiným způsobem stanoveným zákonem. Podle ust. § 3 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb. v posledním platném znění, občanského zákoníku (dále jen „obč. zák.“), výkon práv a povinností vyplývajících z občanskoprávních vztahů nesmí bez právního důvodu zasahovat do práv a oprávněných zájmů jiných a nesmí být v rozporu s dobrými mravy.
6. Podle ust. § 577 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 90/2012 Sb. v platném znění, o obchodních korporacích (dále jen „z. o. k.“), členství v družstvu vzniká jen při splnění všech podmínek stanovených tímto zákonem a stanovami, a to a) při založení družstva dnem vzniku družstva, b) dnem rozhodnutí příslušného orgánu družstva o přijetí za člena nebo pozdějším dnem uvedeným v tomto rozhodnutí.

7. Žalovaný jako družstvo vznikl dne 13. 9. 2010, a to podle obch. zák., protože se jeho poměry řídily tímto zákonem. Vznik členství (ve vztahu k žalobcem tvrzeným okolnostem) byl upraven v ust. § 227 odst. 2 písm. a), b) a d) a vzhledem k tomu, že žalovaný se nepodrobil z. o. k. jako celku (dle ust. § 777 odst. 4 z. o. k.), platí jeho stanovy v rozsahu, v jakém nejsou v rozporu s donucujícími ustanovení z. o. k. (§ 777 odst. 1 z. o. k.). Pokud jde o možnosti stát se členem družstva po jeho vzniku, resp. po dni uzavření kupní smlouvy na dům [ve smyslu čl. 7 odst. 1 písm. f) stanov], je úprava z. o. k. obdobná úpravě obch. zák. ve smyslu, že k přijetí za člena je třeba rozhodnutí družstva [ust. § 227 odst. 2 písm. d) obch. zák., ust. § 557 odst. 1 písm. b) z. o. k.], a stejná v tom, že pro vznik členství je třeba vždy splnit podmínky stanovené ve stanovách, protože je tato změna právní úpravy v poměrech posuzované věci bez významu.
8. Žalobce se alternativně (tedy způsobem co do formulace návrhu výroku rozhodnutí přípustným) domáhá některého ze tří alternativních nahrazení projevu vůle, jejichž zněním je soud plně vázán, aniž by byl oprávněn do nich zasahovat či posuzovat jejich soulad s hmotněprávní úpravou (k tomu srov. např. náleží Ústavního soudu ze dne 25. 6. 1997, sp. zn. I. ÚS 63/96), s výhradou zřejmých jazykových nesprávností a jazykových formálních úprav (k tomu srov. např. u rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 24. 5. 2017, sp. zn. 29 Cdo 4608/2015, nebo 30. 9. 2016, sp. zn. 29 Cdo 3845/2014).
9. Aby se žalobce mohl stát členem žalovaného jako družstva, musí vždy splnit podmínky uvedené ve stanovách, což je zřejmé jak ze zákona, tak je podpořeno i závěry soudní praxe [k tomu srov. dále např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 8. 2014, sp. zn. 29 Cdo 4281/2013, dle jehož závěrů i v případě přijetí za člena na základě písemné členské přihlášky vzniká členství v družstvu (až) po splnění všech podmínek vyplývajících ze zákona a stanov. Usnesení členské schůze o přijetí člena družstva tak samo o sobě ke vzniku členství nepostačuje].
10. Neboli pokud žalobce tyto podmínky nesplní, členem družstva se nestane.
11. Vzhledem k uplatněným tvrzením se žalobce mohl stát členem družstva při splnění podmínek dle čl. 7 odst. 1 písm. a) nebo b) stanov. Varianta dle čl. 7 odst. 1 písm. f) stanov v úvahu nepřichází, neboť mezi účastníky je nesporné, že se na základě rozhodnutí členské schůze členem žalovaného nestal, stejně jako nepřichází v úvahu vznik členství dle čl. 7 odst. 1 písm. c) – e), jak žalobce výslovně doznal. Pro obě varianty dle písm. a) a b) je ve stanovách předepsána podmínka spočívající v podání přihlášky, a to buď ke dni 13. 9. 2010 (datum zápisu družstva do obchodního rejstříku) nebo ke dni 20. 10. 2010 (datum uzavření kupní smlouvy na dům).
12. Jelikož žalobce žádnou takovou přihlášku nepodal, nemohl se stát členem družstva. Úprava čl. 7 odst. 1 písm. a), b) přitom není v rozporu s žádným ustanovením právního předpisu, neboť neobsahuje žádné protiprávní či nepřiměřené podmínky, protože je platná. Žalobce měl objektivní možnost členem družstva se stát, stejně jako kterákoliv další osoba, splňující stanovené podmínky. I pokud by snad, míněno čistě hypoteticky, v nějaké části ve stanovách upravené podmínky vzniku členství platné nebyly, pak by členství mohlo vzniknout jen na základě zákonné úpravy (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 6. 1996, sp. zn. 2 Odon 25/96/St), tj. dle ust. § 227 písm. a), b) nebo d) obch. zák., z čehož je zřejmé, že bez podání přihlášky ke dni 20. 10. 2010 se tak v případě žalobce stát stejně nemohlo.

13. Bez významu je pak již to, že žalobce podle všeho nesplnil ani podmínku spočívající v tom, že byl oprávněným nájemcem bytu k datu založení družstva (dle čl. 7 odst. 1 písm. a) nebo b) stanov), neboť Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 24. 10. 2017, č. j. 26 Cdo 1978/2017-212, jehož účastníkem jsou žalobce a žalovaný (byť v opačném procesním postavení), posoudil žalobcem tvrzenou nájemní smlouvu ze dne 24. 10. 2002, na jejímž podkladě se měl stát nájemcem bytu, jako neplatnou.
14. Soud však především není oprávněn žalovanému, resp. jeho členské schůzi ukládat, aby žalobce přijal dle čl. 7 odst. 1 písm. f) stanov. Soudní praxe je ustálená v posouzení, dle něhož soudy mohou zasahovat do vnitřních poměrů korporací (tedy i žalovaného) jen v zákonem stanovených případech a za zákonem stanovených podmínek (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 6. 2015, sp. zn. 29 Odo 442/2004, shodně též Šuk, P., Ingerence soudů do vnitřních poměrů obchodních korporací, Bulletin advokacie 11/2017, s. 21). Žádný právní hmotněprávní předpis pak neumožňuje, aby byla žalovanému, resp. jeho členské schůzi uložena povinnost přijmout žalobce za člena družstva (čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod).
15. Na základě institutu dobrých mravů dle ust. § 3 odst. 1 obč. zák. pak nelze konstituovat právo a založit tak členství žalobce v žalovaném, což je závěr, který odpovídá dlouhodobě ustáleným závěrům soudní praxe (k tomu srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 7. 12. 2000, sp. zn. 22 Cdo 1148/99, nebo ze dne 26. 11. 2009, sp. zn. 25 Cdo 1302/2008, či nález Ústavního soudu ze dne 20. 12. 1995, sp. zn. II. ÚS 190/94). Není tedy ani možné přetvářet stanovy a v případě žalobce měnit jejich podmínky ad hoc tak, aby se žalobce mohl členem žalovaného stát.
16. Je tedy zřejmé, že žaloba není důvodná, a to v rozsahu kteréhokoliv z navrhaných projevů vůle, včetně toho, že žalobce je členem družstva, pročež byla zamítnuta. Tvrdí-li žalobce, že předmětný dům byl prodán za okolností, v nichž spatřuje nekalé praktiky, může se za splnění zákonných podmínek domáhat po osobách, jež se jich dopustili, náhrady škody.
17. Žalobce není a ani se na základě podané žaloby došlé soudu dne 13. 3. 2017 nestal nebo nemůže stát členem žalovaného jako družstva.
18. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 142 odst. 1 o. s. ř., neboť žalovaný byl v řízení plně úspěšný. Žalobce je proto povinen nahradit žalovanému náklady řízení spočívající v nákladech jeho právního zastoupení za 5 úkonů právní služby podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. v platném znění, o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „AT“), a to 1x za přípravu a převzetí zastoupení dle ust. § 11 odst. 1 písm. a) AT, 1x za účast na jednání před soudem dle ust. § 11 odst. 1 písm. g) AT a 2x za písemné podání ve věci, jež došla soudu dne 14. 9. 2017 a dále dne 5. 12. 2017 (k výzvě soudu), dle ust. § 11 odst. 1 písm. d) AT, a 1x za odvolání proti usnesení o předběžném opatření dle ust. § 11 odst. 2 písm. c) AT, a to 2 500 Kč za každý z prvních čtyř zmíněných úkonů a 1/2 za naposledy uvedený úkon, podle ust. § 9 odst. 3 písm. b) AT z tarifní hodnoty 35 000 Kč (ve spojení s ust. § 7 bod 5 AT), a dále v paušální náhradě za těchto pět úkonů právní služby ve výši 300 Kč á jeden úkon dle ust. § 13 odst. 3 AT. Úkon spočívající v podání vyjádření k výzvě soudu, jenž došel dne 1. 10. 2018, nebyl posouzen jako účelný, neboť žalovaný měl takto doplňované skutečnosti

stran upřesnění tvrzení učinit obsahem již některého z předcházejících vyjádření. Dále náleží žalovanému částka 1 000 Kč zaplacená jako soudní poplatek za odvolání proti vydanému předběžnému opatření. Vzhledem ke skutečnosti, že právní zástupce žalovaného je společníkem právnické osoby, jež je ve smyslu ust. § 137 odst. 3 písm. b) o. s. ř. plátcem DPH (což bylo zjištěno z osvědčení o registraci k této dani ke dni 2. 1. 2007), náleží mu náklady řízení celkem v částce 16 427,50 Kč (4,5 x 2 500 Kč + 5 x 300 Kč + 21 % + 1 000 Kč). Připomíná se, že v případě bankovního převodu je možno českou korunu členit na sto haléřů (srov. k tomu např. rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 10 Co 288/2005, v: Aspi).

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího, a to ve dvou vyhotoveních, bude-li podáváno písemně. Odvolání však nemůže s úspěchem podat ten, kdo se jej účinně vzdal. Nebudou-li povinnosti uložené tímto rozhodnutím splněny dobrovolně, lze navrhnout výkon rozhodnutí.

Praha 15. listopadu 2018

JUDr. Ondřej Kubát v. r.
samosoudce